

העִשָּׂבֶת

שׁוֹל רַבִּי נֹזֶמֶן מִבְּרֶסֶלַב

תולדות

לזכרון נצח מוריני ר' ישראל דב אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זצוק"ל
טוב להגיד ולשיר: **נֹזֶמֶן נֹזֶמֶן מִבְּרֶסֶלַב** לזכות לכל הישועות

עלון
ר"א

תולדות

כי ציד בפיו ...

ועל כן קיבל יעקב הברכות מיצחק דייקא. כי יעקב זכה על ידי עבודתו להמתיק גבורות יצחק עד שקיבל משם דייקא את הברכות שהם בחינת התעלות הנפש על הגוף בחינת המתקת הדין שנתהפך מדה"ד למדה"ר, שזהו בחינת **ויתן לך וכו'**. ועל כן עלה על דעתו של יצחק לברך את עשו כי כוונת יצחק היתה שרצה לגייר את עשו כי היה סבור שאפשר לגיירו שיהיה נתהפך אל הקדושה. כי עשו היה מטעה את אביו **כי ציד בפיו** ותרגומו ארי צידיה הוה אכיל - ועל כן אמר לו **הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים ואוכלה** וכו'. כי היה סובר שכוונת עשו לטובה מה שמביא לו ציד לאכול כדי שיהיה נכלל בהקדושה על ידי שיאכל יצחק מציודו. כי באמת מי שזוכה להאכיל את הצדיק ולפרנסו, בודאי יכול לזכות על ידי זה לתשובה שלמה, להכניע הגוף ולהעלות הנפש.

וזהו בחינת **אגרא דתעניתא צדקתא** המבואר במאמר הנ"ל (לקוטי מוהר"ן א' - ל"ז); שעיקר התענית שהוא התעלות הנפש הוא הצדקה כי עיקר הכנעת והתעלות הנפש הוא על ידי קדושת האכילה כנ"ל. ועל כן כשנותן צדקה ומחסר ממונו ותאוות גופו כי בזה הממון היה יכול למלאות לגופו איזה תאוה, והוא משבר תאוות גופו ונוטל הממון ונותן להתלמיד חכם, העוסק בתורה ועבודת ה', והתלמיד חכם נגד האיש פשוט הוא בבחינת נפש לגבי הגוף בחינת שבת כנגד ששת ימי החול כמו שכתוב ברשב"י: **אנת שבת דכולי יומי**. נמצא שבה הצדקה שהוא מאכיל ומפרנס את התלמיד חכם בזה מכניע הגוף לגבי הנפש. ועל כן עיקר התעלות הנפש על ידי זה, בחינת **אגרא דתעניתא צדקתא** כנ"ל.

אבל עשו הרשע לא היה כוונתו כלל בשביל זה, כי לא היה רוצה להיות נכנע אל הקדושה כלל, רק כל כוונתו שהיה מביא ציד לאביו לאכול היתה רק בשביל רמאות ורשעות לבד, כדי לרמות את אביו, כדי שיפעול אצל אביו כל תאוות גופו, ומחמת שתמיד היה מרמה את יצחק, על כן סבר יצחק שעל ידי שיביא לו ציד לאכול יוכל להכניע גופו הרע שיהיה נעשה מרכבה להקדושה, כי על ידי אכילת הצדיק משל עם הקדושה יכול לזכות העם הארץ לחזור בתשובה, שיתהפך מגוף לנפש, מעם הארץ לתלמיד חכם, על ידי זה כנ"ל. אבל רבקה שמעה כל זאת ולא היתה מרוצה לזה כלל, כי היא ידעה עוצם רשעתו של עשו הרשע, שאינו רוצה כלל להתקרב אל הקדושה, והוא רק מרמה את אביו. על כן, אם יקבל הברכות חס ושלוש, לא די שלא יהיה נעשה מרכבה אל הקדושה על ידי זה, אף גם על ידי זה יתגבר חס ושלוש, ויתגבר הגוף בחינת עשו

על הנפש ביותר על ידי שיהיה לו ניקה מן הקדושה, חס ושלוש, על כן השתדלה רבקה ליקח הברכות מעשו ושיקבל יעקב את הברכות, כי יעקב ראוי לברכה, כי כל השתדלותו להפוך הגוף לנפש, שזהו בחינת ברכה וחסד וחיים כנ"ל.

וזהו שאמר יצחק לעשו: **שא נא כליוך וכו'**. ודרשו רבותינו ז"ל: **בדוק סכינך ושחוט יפה שלא תאכלני נבלה**, כי על ידי השחיטה הכשירה מעלין את הנפש מחי למדבר, שהוא בחינת התעלות הנפש על הגוף, כמבואר במאמר הנ"ל, באריכות לענין השוחטים עין שם (לקוטי מוהר"ן א' - ל"ז). ועל כן מאחר שכוונת יצחק היתה לטובה, בשביל להכניע הגוף בחינת עשו אל הקדושה כנ"ל, על כן הזהירו שישחוט יפה, כי על ידי זה עולה הנפש וכו' כנ"ל:

חלק ב'
תורה ק"ב

לקוטי מוהר"ן

אחד מאנשי שלומנו ספר לי, שהיה מדבר עם רבינו ז"ל, בעבודת השם כדרכו, והבין רבינו ז"ל, שהוא עוסק קצת לכוון

כוונות בתפלתו, והקפיד עליו רבינו ז"ל מאד ואמר לו, שלא יעסוק עוד בזה, ולא יתפלל עם כוונות, רק יכוון פרוש המלות כפשוטו (אף על פי שזה האיש למד כתבי האר"י ז"ל, על פי פקדו, אף על פי כן לא רצה שיתפלל עם כוונות כלל) ואמר לו רבינו ז"ל, שמי שאינו ראוי לזה, כשמתפלל עם כוונות הוא כמו כשוף, כי בכשוף נאמר: **לא תלמד לעשות** (דברים י"ח), ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת ע"ה - ראש השנה כ"ד - סנהדרין ס"ח): **לא תלמד לעשות, אבל אתה למד להבין ולהורות**, כך הוא בענין הכוונות להבדיל, שאין צריכין ללמד אותם כי אם להבין ולהורות, אבל לא לעשות עמהם, דהיינו לכוונם בתפילה, מי שאינו ראוי לזה. ואמר כי עיקר התפילה היא דבקות להשם יתברך, והיה טוב יותר להתפלל בלשון לעז, שמדברים בו, כי כשמתפללים בלשון, שמדברים בו, אזי הלב סמוך ודבוק מאד בדבורי התפילה, ויכול לדבק עצמו ביותר להשם יתברך אך כבר תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה סדר התפילה (מחמת שלא כל אדם יכול לסדר סדר התפילה לעצמו, כמבואר), על כן אנו חייבים להתפלל בלשון

הקודש, כמו שסדרו לנו. אבל העיקר הוא רק לכוון פרוש המלות כפשוטו, שזהו עיקר התפילה, שמתפללין לפני השם יתברך על כל דבר ודבר, ועל ידי זה מתקרבין ומתדבקין בו יתברך. והנה מי שמדבר בלשון הקודש תמיד, כגון ירושלמי, אין צריך לחשב בדעתו פרוש המלות, רק שיטה אזנו מה שהוא אומר, וזה עיקר כוונתו בתפילה ואצל הצדיקים האמתיים הגדולים במעלה, אצלם כל הכוונות של האר"י ז"ל וכו' הם פרוש המלות, שבפרוש המלות שלהם כלולים כל הכוונות.

מבעריג ועני
המשך (10)

סיפורי מעשיות

**** רבינו הקדוש הלביש סודות הגבוהים שבתורה במעשיות האלו, לעורר אותנו משנתנו, ליראת שמים ולכלל טוב, כשנקרא אותם ****
... בבואם לשם, והגזלן היה בקי בדרכים כדרכם - וידע, שכאן הוא מקום מדבר, שאין מגיעים הספינות לכאן, על כן לא היה מתיירא כאן משום אדם, והניחה והלכו (היינו הרוצח ובת הקיסר) זה לכאן וזה לכאן לבקש להם אוכל, ונתרחק מן הגזלן, והגזלן הלך בדרכו וראה, והנה אינה אצלו - והתחיל לצעוק אליה, והיא ישיבה עצמה, ולא השיבה לו (כי אמרה) מאחר שסופי יהיה, שימכור אותי, למה לי להשיב לו? ואם יחזור ויגיע אצלי, אשיב לו, שלא שמעתי, בפרט כי אין רצונו להרגני, כי הוא צריך למכור אותי; ולא השיבה אותו, והלכה להלך והוא, הגזלן, מחפש אנה ואנה, ולא מצאה, והלך להלך, ולא מצאה, ומן הסתם אכלוהו חיות רעות...

חיי מוהר"ן
י"ב

סיפור

קודם שאמר רבינו ז"ל התורה הנדפסת בלקוטי תנינא (סימן ל"ב), המתחלת **יש צדיקים גנוזים**, ונאמרה בשבת פרשת יתרו תקס"ט לפ"ק [לפרט קטן]. וספר מעשה מקודם שהבעל שם טוב ז"ל, היה בקהלת קודש בראד, ונתאכסן אצל גביר אחד, והיו מסובין שם על השולחן אנשים רבים מכובדים לכבודו כנהוג, והיה יושב שם למטה אצל השולחן בעל דרשיר אחד, והיינו **דרשן**. והיה אצל הרבה, והסתכלו עליו שאוכל הרבה מאד, והתחילו לתן לו ולהושיט לו אכילה הרבה בשביל ליצנות. והדרשן עשה את שלו, ואכל הרבה כל מה שהושיטו לו כגון דגים שהיו אוכלים שני אנשים חתיכה אחת והדרשן אכל בעצמו שתי חתיכות דגים, וכן רוטב שהיה אוכל בעצמו קערה מלאה וכן בשאר המאכלים והם הושיטו לו בכל פעם בשביל ליצנות מחמת שראו שאוכל הרבה. אחר כך התחילו להפציר אותו שיאמר לפניהם תורה. וכוונתם היתה גם כן בשביל ליצנות שיאמר תורה על השולחן שהבעל שם טוב ז"ל מסב שם בראש. והוא

נהג בתמימותו והתחיל לומר בפניהם תורה, והתחילו לשחק ממנו בתוך פיסת ידיהם, והיה בעיניהם לאחוכא ואטלולא [לשחק וליצנות]. והבין הדרשן שהם מתלוצצים ממנו בשביל שאוכל הרבה - ענה הדרשן ואמר: **וכי אם אין יכולים לומר תורה, אסור לאכול חתיכה דג?**

אחר כך הסתכל הבעל שם טוב וראה כל הענין והקפיד וכעס עליהם, ושמע תורתו של הדרשן והוטב בעיניו מאד. ואמר הבעל שם טוב שזה הדרשן אומר תורה מפי אליהו ז"ל, כל זה ספר רבנו ז"ל. ואחר כך, אמר רבינו ז"ל, שדבר זה הוטב בעיניו מאד, מה שאמר הדרשן **וכי אם אינם יכולים לומר תורה אסור לאכול חתיכה דג?** אחר כך, אמר רבינו ז"ל התורה הנ"ל (לקוטי מוהר"ן ב', ל"ב), לענין הצדיקים הגנוזים שידועים תורה נפלאה והם גנוזים מן העולם, כמו הדרשן שהיה יודע תורה נפלאה, אך היה צדיק גנוז, והעולם התלוצצו ממנו.

אוצר היראה - עצות
ברית, מ"ד-מ"ה

עצות

הפוגם בבריתו הוא בבחינת מיין מרירין, מיין מסאבין, זרע טמא, ואזי אין יכול להתפלל בבחינת **כל עצמותי תאמרנה** וכו', היינו שאינו יכול לטעום מתיקות בדבורי התפילה, ואז **כלבא נחת לאכל קרבנו**, היינו תפילתו, והיא בחינת מרה, בחינת חרב פיפיות, בחינת גהינום. אבל על ידי שמירת הברית, הוא בבחינת מיין מתיקין, מיין דדכין, זרע קודש, ואזי דבוריו מתוקים וטובים, וכשיוצאים מפיו ומשמיע לאזנו, אזי נכנסים מתיקות הדבורים לתוך עצמותיו ואזי תפילתו בבחינת **כל עצמותי תאמרנה**, ואז **אריה נחת לאכל קרבנו**.

ודע שעזי פנים שיש בדור הן הן הכלבים, והן העומדים וחולקים על תפילת איש הישראלי שעדיין לא תיקן בריתו בשלמות. מי שפגם בבריתו, ישמור את עצמו מכלבים ומחרב.

לקוטי תפילות א', ג'
תרל"ז, תרל"ח, תרל"ט

תפילה

הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, הושיעני מפי אריה ומקרני רמים עניתני, כי סבבוני כלבים עדת מרעים הקיפוני כארי ידי ורגלי.

רבונו של עולם. הצילני מפגם הברית הצילני מבאר שחת מטיט היוון הצילני מדין גהינום הקשה המגיע על פגם הברית, חס ושלוש; חס וחמל עלי, **זכור רחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה**, זכור ורחם והצל והושיעה את נפשי האומללה מן השאול תחניות, כי אתה יודע הצער והרחמנות שיש על מי שפגם בבריתו, חס ושלוש, ולא זכה לתקן בחייו, שיורד למדרגה התחתונה של שאול, באין עזר וסומך, אשר אי אפשר לנו לשער בדעתנו עוצם הצער והיסורים הקשים והמרים מאד מאד, ועוצם הרחמנות שעליו, רק אתה לבד יודע זאת, ואתה יודע ששם בעלמא דאתי, אין מועיל שום רחמנות בעולם, **כי שם אין אתה ותרו כלל**, ועיקר הרחמנות שלך הוא מה שאתה **חושב מחשבות, לבל ידח ממך נדח**, ואתה שולח ומזמין הרהורי תשובה בכל יום ויום לכל אחד

ואחד, ואתה פושט יד לקבל שבים, ואתה מסייע ועוזר לשוב אליך באמת לכל הבאים לטהר.

על כן באתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, **הצופה לרשע וחפץ בהצדקו**, חוס וחמל על נפשי היקרה, חוס וחמול עלי, חוס וחנני ופדני מפגם הברית, **הצילני מטיט ואל אטבעה אנצלה משונאי וממעמקי מים אל תשטפני שבות מים ואל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה**, הצילני ברחמיך ממרירות חרבו של מלאך המוות, דאית לה תרי פיות, הצילני מן המלאכי חבלה הקשים והאכזריים הנקראים **כלבים**, הטורפים נפשו של הפוגם בברית, חס ושלוש, ומוליכין אותו לגהינום וצווחין: **הב הב!** הצילני מפחדם הקשה, הצילני מדינים הקשה, מדינים המר בתכלית המרירות, הצילני ממיין מרירין ממיין מסאבין, חוס וחמול, חוס ורחם, חוס והצל, חוס ופדה נפשי העשויה מאד ועזרני והושיעני מעתה, שלא אפגם עוד בבריתי כלל, הן במחשבה דיבור ומעשה, הן בראיה ובשמיעה ובשאר חושים, בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, ולא אלך עוד בשרירות לבי ותתן לי כח וגבורה מאתך לשבור את יצרי הרע, ולכבוש את תאוותי ותתן לי יצר טוב, ויהיה לבבי בשרותי.

מריה דעלמא כולא. **אליך ה' אקרא ואל ה' אתחנן, מה בצע בדמי בודתי אל שחת, היודך עפר היגיד אמתך**, עשה עמי מה שתעשה ברחמיך הרבים, באופן שתצילני מעתה מכל מיני פגם הברית שבעולם ותגער בהרוח שטות והשגעון ותגרשהו ותרחיקהו ותבטלו מעלינו בבטול גמור מעתה ועד עולם, וכל מה שחטאתי ועויתי ופשעתי לפניך בפגם הברית ממעורר עד היום הזה, וכל טיפה וטיפה קרי שיצא ממני לבטלה, בשוגג ובמזיד, באונס וברצון, על הכל תמחול ותסלח לי אלוה-ה-סליחות, חנון המרבה לסלוח, ותקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ, ותחזור ותקבצם בקדושה שנית, ותמלא כל השמות שפגמתי בשמך הגדול, ותהיה עמי תמיד, באופן שאזכה לתיקון הברית בשלמות באמת כרצונך הטוב, ואזכה מעתה להתקדש בקדושה ובטהרה גדולה באמת, ולא אשוב עוד לכסלה ולא אעשה עוד הרע בעיניך, ואזכה להוסיף תמיד קדושה על קדושה, ולקדש עצמי במותר לי, בקדושה ובטהרה גדולה כרצונך הטוב באמת, מעתה ועד עולם.

מספר אָבִי הנחל ב'
מכתב פ"ח

מכתב

תזכור ותדע ותאמין בגודל כוחו של הזקן דקדושה, סבא דסבין, עתיק דעתיקין, שממשיך חסדים נפלאים חדשים בכל עת, העיקר להתחזק בתפילה ושיחה בינו לבין קונו - ולבלי ליפול משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה, רק להתחזק ולהתחדש בכל עת תמיד, כי בכוח הנחל נובע יתהפך הכל לטובה, וזדונות יתהפך לזכויות, והזהר להיות בשמחה תמיד ואל תניח העצבות לתוך לבך, בשום אופן, והעיקר על ידי שלא עשני גוי - המצפה לראותו בשמחה, יוסף ה' עליך הרבה שנות חיים ושלוש וירום קרנך למעלה מעלה, בהתקרבות אל הנחל

נובע. שמחה היא רפואה גדולה לכל מיני מחלות בגוף ובנפש, כי בודאי אינו נאבד כל פסיעה ופסיעה, וכל תנועה ותנועה בשביל להתקרב להנחל נובע, הנורא והנשגב, והכל נזכר לך לטובה. אחנו מחויבים להודות ולהלל לה' יתברך תמיד על גודל החסד שעשה עמנו, שזכינו להיות בחלקו של הנחל נובע, אור החדש הקדוש והנורא והנשגב, ולהרגיל עצמנו להעמיק מחשבתנו בעוצם החסד והישועה הנפלאה והנוראה הזאת, אשר הפליא ה' יתברך עמנו ועם כל ישראל, לדורות עולם, שעל ידו יתקן כל העולם בשלימות.

אוצר היראה
התבודדות, מ"ה

התבודדות

העיקר שבכל עת ושעה, בכל מה שעובר על האדם, ידבק את עצמו רק אל האמת ויתפלל וישיח לבו לפני השם יתברך בדבורי אמת לאמתו, בבחינת **ודבר אמת בלבבו**, כמו שפרש רש"י שם, שהאמת שבלבו הוא מדבר בפיו, היינו שהעיקר **כפום מה דמשער בלבה** האמת שבאותה השעה ידבר בפיו, כי לב איש הישראלי בוער וחושק תמיד להשם יתברך ובלבו מבין האמת תמיד, וצריך לדבר בפיו כפי האמת שבלבו, כל אחד כפי בחינתו, כפי האדם וכפי המקום וכפי השעה, כי יש חלוקים רבים בין כל אחד ואחד, ויש שירידה של זה הוא בחינת עליה לחברו הנמוך ממנו במדרגתו.

ואפילו באדם אחד אין שעה דומה לחברתה, כי יש כ"ח עתים לטובה או להפך, חס ושלוש. על כן העיקר, שיישים לבו תמיד בכל שעה לנקודת האמת לאמתו, **כפום מה דמשער בלבה**, ולראות להוציא האמת בפיו ולהרבות בשיחה לפניו יתברך, בחינת **ולפני ה' ישפוך שיחו**, וכתוב: **עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי** וכו', ולהרגיל עצמו לעשות מהתורות תפלות, לדבר אמתת העצות שבכל התורות בפיו ולבקש ולחפש שם עוד עצות עמוקות שאינם מבוארות שם בפרוש, רק **כל חד כפום מה דמשער בלבה** וכפי העתים העוברים עליו אז, אם חסד חכם מבין מדעתו עצות הרבה מאד המרומזים שם, איך לדבק את עצמו בכל עת בנקודת האמת לאמתו, ואז בודאי יאיר לו אור האמת איך לצאת מתוך החושך, ויזכה להנצל מכל רע, בגשמיות וברוחניות, ולהפוך כל העתים הרעות, חס ושלוש, לטובה, כי האמת הוא עיקר תיקון התפילה, שעל ידי זה זוכה להפוך כל העתים לבחינת **עת רצון**, בבחינת **ואני תפילתי לך ה' עת רצון** וכו' **ענני באמת ישעך**. והעיקר, שבכל עת, כפי מה שהוא יסתכל על האמת ולא יטעה את עצמו, כי באמת אין שום עת וזמן שלא יוכל אז לצאת מהחשך על ידי האמת, שהוא אור השם יתברך בעצמו (הלכות גניבה הלכה ה', אות כ"א כ"ה).

www.moharan.com :ענה

רפואה שלימה: אביה לאה בת אסתר
שמואל בן מזל-טוב, נתן בן סימון